

Kommunstyrelsen

För kännedom:
Kommunfullmäktiges presidium

Revisionsrapport: Bokslut och årsredovisning 2017-12-31

Revisorerna har uppdragit till KPMG att genomföra en granskning av bokslut och årsredovisning.

I likhet med tidigare år har försening och sena ändringar i årsredovisningen för Ånge Fastighets och Industri AB påverkat kommunens årsredovisning. Vi vill därför, utöver vad som framgår av bifogad rapport, framföra vikten av en tidsplan som säkerställer att en rättvisande årsredovisning kan fastställas av kommunstyrelsen. Vi anser att det även behöver säkerställas att revisionen hinner granska den årsredovisning som kommunstyrelsen fastställt, och att det inte sker några ändringar i årsredovisningen därefter.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 28 augusti 2018.

Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

För Ånge kommuns revisorer

Roger Sundin
Ordförande

Alf Hallén
Vice ordförande

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

Granskningsrapport

Ånge kommun

KPMG AB

2018-04-11

Antal sidor 12

Ånge kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

2018-04-11

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
1.1	Räkenskaperna och årsredovisningen	2
1.2	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Revisionskriterier	3
2.3	Metod och avgränsningar	3
2.4	Ansvarig nämnd	4
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Årsredovisningen	5
3.2	Redovisningsprinciper	5
3.3	Balanskrav	5
3.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	6
3.5	Resultaträkning	8
3.6	Balansräkning	9
3.7	Kassaflöde	10
3.8	Investeringsredovisning	11
3.9	Sammanställd redovisning	11

1 Sammanfattning

Vi har av Ånge kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2017. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.1 Räkenskaperna och årsredovisningen

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Analys och kommenterar till årets resultat inklusive den sammanställda redovisningen och till investeringsredovisning kan tydliggöras, se avsnitt 3.5 och 3.8.
- Periodisering av schablonersättningar och ersättning för omvårdnadslyftet behöver ses över, se avsnitt 3.6.1.

Vi bedömer, beaktat ovan, att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Vi gör ingen annan bedömning än kommunstyrelsen utan bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

¹ Kommunallag (2017:725)

2 Bakgrund

Vi har av Ånge kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2017. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

2.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL² och Skyrev³. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i allt väsentligt men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Sammanställd redovisning
- Tilläggsupplysningar.

² Sveriges Kommuner och Landsting

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Ånge kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

2018-04-11

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter kommunen har erhållit från pensionsadministratören KPA. Vi har i vår granskning inte gjort någon aktuariell granskning.

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän och politiker
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är faktagranskad av Catharina Norberg, ekonomichef.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har genomförts under ledning av Lena Medin, certifierad kommunal revisor.

3 Resultat av granskningen

3.1 Årsredovisningen

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2017. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis på motsvarande som för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen.

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av KRL, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Vi bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

3.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med KRL och RKR:s rekommendationer.

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningschefen samt översiktlig avstämning av kommunens årsredovisning mot RKR:s gällande rekommendationer.

Bedömning

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

3.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information⁴ om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i KRL och KL.

⁴ Kommunfullmäktige § 50, 2016-06-13

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott året uppgår till 3,9 mnkr, vilket också är årets resultat efter balanskravsjusteringar.

3.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

I "Mål och prioriteringar, budget 2017 Ekonomisk plan 2018 - 2019" finns två finansiella mål och fyra verksamhetsmål. God ekonomisk hushållning uppnås om de finansiella målen samt två av verksamhetsmålen uppnås.

Följande utfall redovisas i årsredovisningen:

<i>Finansiella mål</i>	<i>Resultat</i>	<i>Bedömning</i>
Kommunens resultat 2017 ska uppgå till minst 3 mnkr.	Resultatet är 3,9 mnkr	Målet är uppfyllt
På sikt ska kommunen ha en positiv soliditet vilket innebär att målet är att den ska förbättras varje år. Soliditet är ett mått på den ekonomiska styrkan på längre sikt.	Soliditeten inkl ansvarsförbindelsen för pensioner har ökat från - 12 % till - 9 %	Målet är uppfyllt

<i>Verksamhetsmål</i>	<i>Resultat</i>	<i>Bedömning</i>
Behovet av försörjningsstöd till unga, upp till 25 år, ska minska	Under år 2017 har 1,4 mnkr utbetalats jämfört med 1,8 mnkr för år 2016	Målet uppnått
Andel ungdomar som inte kommit tillbaka inom ett år efter avslutad insats/utredning ska vara minst 85 %	Enligt KKiK ⁵ 74 %	Målet har inte uppnått
Minst 95 % av eleverna på Bobergsgymnasiet ska gå ut inom utsatt tid och med gymnasieexamen	94,9 % enligt skolverket.	Målet har inte uppnått
Frisknärvaron ska öka bland de anställda	Andel av personalen med max 7 sjukdagar/år uppgår till 62,0 % jämfört med 61,8 % för år 2016	Målet uppnått

Kommunstyrelsens samlade bedömning av de finansiella och verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning är att dessa uppnås för år 2017.

Bedömning

Vi har stämt av de mål som uppges att klaras mot underlag. Vi noterar att underlagen för försörjningsstöd och frisknärvaro består av siffror sammanställda i ett excelark.

Noteras att utfallet för målet avseende ungdomar som inte har återkommit efter avslutad insats har försämrats från 91 % för år 2016 till 74 % år 2017.

Vi konstaterar att båda finansiella målen uppnås och två av de fyra målen för verksamheten.

Vi gör ingen annan bedömning än kommunstyrelsen utan bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

⁵ Kommunens Kvalitet i Korhet

3.5 Resultaträkning

Belopp i mnkr	Utfall 2017-12-31	Prognos 2017 per 2017-08-31	Budget 2017	Utfall 2016-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-616,2	-618,0	-616,5	-558,9
Förändring i %, jmf med föregående år	10,3			
Skatteintäkter och statsbidrag	617,7	615,2	614,0	610,1
Förändring i %, jmf med föregående år	1,2			
Finansnetto	2,5	2,8	4,4	4,3
Årets resultat	4,0	0,0	1,9	55,5
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag %	99,4	100,0	99,7	90,9

Kommunens analys förklarar kostnadsökningarna med fler anställda i kommunen. Det är både inom förskolan och skolan samt äldreomsorgen som antalet anställda ökat.

Kommunkoncernen

Belopp i mnkr	2017-12-31	2016-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-605,3	-544,8
Skatteintäkter och statsbidrag	617,7	610,1
Finansnetto (inkl. pensionsförvaltning)	-3,2	-2,7
Skatt	-0,6	-0,2
Årets resultat	8,6	62,4

Kommentarerna till den sammanställda redovisningen är mycket kortfattade. Skillnaden mellan kommunens resultat och koncernens förklaras främst av Ånge Fastighet och Industri AB som redovisar ett resultat på 3,3 mnkr.

Bedömning

Vi anser att analysen av årets resultat i förhållande till budget, prognos och föregående år kan tydliggöras. Det gäller även analysen till den sammanställda redovisningen.

Vår analys, och förmodligen även kommunens egen, har försvårats av att kontoplanen inklusive kodsträngar för motparter har förändrats jämfört med föregående år.

Förändringen är ett led att anpassa redovisningen till gällande kommunkontoplan och underlätta arbetet med att lämna statistikuppgifter.

Vår analys för att bedöma om lönekostnaderna är rimliga visar på en differens som kommunen förklarar med att antalet årsarbetare som anges i årsredovisningen, tabell under avsnitt 1.3.5, inte är en rättvisande uppgift mätt på årsbasis. Uppgiften i tabellen visar att antalet årsarbetare har minskat, något som inte stämmer med kommunens förklaringar till kostnadsökningarna.

3.6 Balansräkning

<i>Belopp i mnkr</i>	Kommunen		Koncernen	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Balansomslutning	515,7	491,6	953,2	955,0
Redovisat eget kapital	212,7	208,8	230,2	221,6
Eget kapital inkl. ansvarsförpliktelse	-48,0	-59,8	-30,5	-47,0
<i>Redovisad soliditet</i>	41%	42%	24%	23%
<i>Soliditet med hänsyn till ansvarsförpliktelse</i>	-9%	-12%	-3%	-5%
Omsättningstillgångar	211,2	191,3	238,7	224,7
Kortfristiga skulder	119,0	107,3	145,2	144,9
<i>Balanslikviditet</i>	177%	178%	164%	155%

Soliditeten visar betalningsförmågan på lång sikt. Ofta eftersträvas en soliditet på 20 - 30 procent. Inklusivt pensionsskulden som i enlighet med gällande lagstiftning redovisas som ansvarsförbindelse är soliditeten – 9 %.

Balanslikviditeten visar betalningsförmågan på kort sikt. Som mått bör likviditeten normalt uppgå till 100 procent, d.v.s. de tillgångar som på kort sikt kan omsättas i pengar bör vara lika stora som de skulder som ska betalas på kort sikt.

3.6.1 Upplupna intäkter

Kommunen erhåller ett antal ersättningar och bidrag bl.a. från staten. Dessa ersättningar ska normalt redovisas som intäkt det år kostnaden för det ersättningen ska täcka redovisas, d.v.s. om bidraget avser åtgärder som kommer att vidtas nästa år ska intäkten periodiseras. Om det kvarstående bidraget ska återbetalas ska det redovisas som skuld.

Prestationsbaserade ersättningar utbetalas om vissa handlingar genomförts eller vissa mål, nyckeltal eller nivåer uppnåtts. Bidraget ska enligt RKR bokföras i samma perioder som prestationerna utförts.

Kommunen periodiserar schablonersättningar för asylmottagandet, 4,5 mnkr. Specifikationer som visar när intäkten erhöles och för vilka år den avser saknas. Vi är tveksamma till om denna periodisering är riktig.

Omvårdnadslyftet, ett prestationsbaserat bidrag med beslut från 2014, 1,6 mnkr, är periodiserade som en skuld. Vi har inte erhållit något underlag som styrker att bidraget avser framtida perioder och/eller är förenad med återbetalningsskyldighet.

Vi rekommenderar att kommunen inför bokslutet gör en genomgång av bidrag och andra ersättningar för att säkerställa att intäkterna redovisats rätt period, och att endast bidrag som enligt villkoren får användas senare perioder eller ska återbetalas bokförs som en skuld. För att bidragen ska kunna utnyttjas av verksamheten på ett bra sätt bör en bedömning ske när kommunen får kännedom om att ett bidrag har beviljats.

3.6.2 Avsättning för deponi

Avsättning för återställande av deponi uppgår till 12,0 mkr. Kalkylen är upprättad av kommunen. Vi har inom ramen för denna granskning inte närmare granskat avsättningen för deponi. Vi skulle gärna se att en extern beräkning av kostnaderna inhämtas.

3.7 Kassaflöde

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR:s rekommendation 16.2.

Årets kassaflöde är positivt med 22,3 mnkr och har ökat kommunens likvida medel till 156,1 mnkr vid årets utgång.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgår till 37,0 mnkr, årets investeringar har belastat likviditeten med 12,7 mnkr. Nettot från finansieringsverksamheten är – 2 mnkr.

Bedömning

Kassaflödesredovisningen behöver ses över.

Ånge kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

2018-04-11

3.8 Investeringsredovisning

Årets investeringar uppgår till 30,0 mnkr jämfört med budget 72,9 mnkr. Bredband är den enskilt största investeringen, 14,5 mnkr.

Bedömning

Vi anser att avvikelser mot budget bör kommenteras, t.ex. vilka investeringar är inte genomförda och utfallet jämfört med budget i varje fall för större investeringar.

3.9 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har såvitt vi kunnat finna upprättats i enlighet med RKR:s rekommendation 8.2. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden.

Enligt KRL 8 kap 2 § ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personerna i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Enligt RKR 8:2 framgår att betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person, men även andra faktorer ska beaktas. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

I den sammanställda redovisningen ingår förutom kommunen Ånge Fastighet- och Industri AB, Ånge Energi AB och Ångefallens Kraft AB (50 %).

2018-04-11

KPMG AB

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

Lars Skoglund
Auktoriserad revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.